

ПИТАННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ У СПОРТИВНИХ ІГРАХ СЕРЕД ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Карина Бровко

Науковий керівник: завідувач кафедри Цигановська Н.В.

Харківська державна академія культури
Харків, Україна

***Анотація.** Дослідження присвячено вивченню факторів, які впливають на відношення до гендерної рівності у спортивних іграх серед здобувачів вищої освіти.*

***Ключові слова:** гендерна рівність, здобувачі вищої освіти, спортивні ігри, фактори.*

Вступ. Спортивні ігри є найбільш популярними видами спорту в усьому світі [3]. Серед великого різноманіття засобів фізичного виховання здобувачів вищої освіти, вони займають одне з провідних місць [1, 2, 4].

Проблема гендерної рівності у спортивних іграх серед здобувачів вищої освіти є актуальною у сучасному світі з огляду на те, що статева нерівність та стереотипи продовжують існувати в спортивному середовищі. Нерівні умови для жінок та чоловіків у спорті можуть спричинити обмеження можливостей для розвитку спортивної кар'єри, впливати на фізичне та психологічне здоров'я спортсменів, а також сприяти поширенню стереотипів про ролі гендерів у суспільстві.

Мета дослідження: вивчити фактори, які впливають на відношення до гендерної рівності у спортивних іграх серед здобувачів вищої освіти.

Матеріал і методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення наукової та методичної літератури.

Результати дослідження та їх обговорення. У Великобританії в 1903 році була створена «Організація щодо захисту громадських і політичних прав жінок». Жінки відстоювали свої права не тільки у політиці, науці, але і у спорті.

Процес інтеграції жінок у міжнародний фізкультурно-спортивний і олімпійський рух був повільним і тяжким, але згодом жінки зайняли гідне місце в сфері спорту. Зараз на Олімпійських іграх жінки змагаються майже в усіх видах спорту, крім греко-римської боротьби і лижного двоборства.

Міжнародний олімпійський комітет (далі – МОК) очолює боротьбу за гендерну рівність між спортсменами і спортсменками та проводить роботу з Міжнародними спортивними федераціями та Національними олімпійськими комітетами щодо позитивного вирішення питання присутності жінок у всіх видах спорту і у всіх національних олімпійських командах [5].

Фактори, які впливають на відношення до гендерної рівності у спортивних іграх серед здобувачів вищої освіти, можуть включати:

1. Соціокультурний контекст. На ставлення до гендерної рівності може впливати соціокультурне уявлення про ролі чоловіків і жінок у спорті.

2. Доступ до ресурсів. Нерівність у доступі до спортивних ресурсів, таких як тренерський штат, обладнання та фінансування, може вплинути на участь жінок у спортивних іграх.

3. Підтримка та визнання. Визнання жіночих спортивних досягнень та підтримка від університетської спільноти можуть стимулювати більш активну участь жінок у спортивних змаганнях.

4. Тренерський склад. Наявність кваліфікованих тренерів, які підтримують гендерну рівність і стимулюють розвиток спортивних навичок у жінок, може позитивно вплинути на їх участь у спортивних іграх.

5. Політика та правила. Існування правил, спрямованих на забезпечення гендерної рівності у спортивних іграх може впливати на ставлення до участі жінок у спорті серед здобувачів вищої освіти.

6. Медіа та громадська думка. Представлення жіночих спортивних досягнень у медіа може впливати на уявлення про роль жінок у спорті та стимулювати їх участь у спортивних іграх.

7. Рівні можливості. Важливо забезпечити, щоб усі спортсмени під час здобуття вищої освіти мали однакові можливості для участі в спортивних змаганнях незалежно від статі.

8. Пропаганда рівності. Сприяти усвідомленню гендерної рівності серед учасників, глядачів та організаторів спортивних ігор.

9. Підтримка жіночого спорту. Забезпечення підтримки та розвитку жіночих спортивних команд.

10. Безпека та комфорт. Створення безпечної та комфортної атмосфери для усіх учасників спортивних ігор незалежно від статі.

11. Еквітабельність у винагородженні та підтримці. Забезпечення рівних умов у винагородженні, фінансуванні та підтримці для чоловіків і жінок, які займаються спортом.

Висновки. Забезпечення рівних умов для чоловіків і жінок у спортивних іграх сприятиме розвитку гендерної рівності та позитивно вплине на участь жінок у спортивних змаганнях серед здобувачів вищої освіти.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямку: вивчити вплив гендерних стереотипів на спортивну активність здобувачів вищої освіти.

Список використаної літератури:

1. Вознюк Т. В. Сучасні ігрові види спорту: теорія та методика викладання : навч. посіб. Вінниця : ФОП Корзун Д. Ю., 2017. 248 с.

2. Грибан Г. П. Формування здорового способу життя у студентів у навчальному процесі з фізичного виховання». *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. 2014. Вип. 118. Т. III. С. 97–101.

3. Костюкевич В. М., Вознюк Т. В., Драчук А. І. Спортивні ігри: курс лекцій : навч. посіб. Вінниця : Ландо ЛТД, 2012. 240 с.

4. Самохвалова І. Ю., Харченко С. М., Коломієць А. Я. Спортивні ігри в системі фізичного виховання студентів аграрного університету : навч.-метод. посіб. Суми, 2023. 99с.

5. Тарасевич О. А. Формування жіночої олімпійської програми у спортивних іграх. *Спортивні ігри*. 2020. № 1 (15). С. 58–73.